Vederea unui bătrân îşi caută dezvăluirea

On Septembrie 16, 2022

Ceea ce vezi într-o imagine care este totdeauna concretă şi individualizată, depinde de ceea ce vezi la tine însuţi într-un mod contrar timpului.

Tot ceea ce văd în jurul meu, marea, valurile, nisipul, scoicile mărunte, plaja scăldată de razele soarelui de vară, nu se întruchipează cu atâta realism decât în înţelepciunea unui bătrân care, simțind în mod clar natura ca un fel de forță eternă, vie şi universală, îşi recunoaşte micimea în faţa măreţiei unui drum care duce către necunoscut. Dincolo de compararea unor influenţe mistice din stilistica unei imagini imprimată în mod deosebit în imaginaţia mea, care parcă ascunde ceva, absenţa şi absentul, eu cu mine şi în mine, se află incertitudinea staţionării într-un timp al neuitării.

Soarele, poate cel mai frumos ca figură staţionară din simbolismul illuminati, ai zice că este un drumeţ care venind de departe, rupt de oboseală, se opreşte în faţa unei oaze pentru a-şi răcori sufletul. Numai marea îndepărtează excesul de căldură al soarelui, în timp ce asupra mea, ca o povară materială, apasă noianul unui timp interiorizat, trăit în universul paralel al nostalgiei, visării şi duioşiei.

Înţelepciunea bătrânului se arată continuu în acest scenariu al nostalgiei, într-o căutare perpetuă de noi forme şi culori menite să completeze cât mai perfect schema de decorare a unei imagini trecută de testul timpului. Şi dacă aş încerca să decorez din nou codul timpului cu amintiri de neuitat, bătrânului nu i-ar mai rămâne decât să pornească în căutarea perfecţiunii tabloului dictat de calitatea imaginii trecută prin testul continuu al culorilor, încât să-şi perpetueze emoțiile generate de acea visare, continuă şi nevinovată, care încă îi îmbogăţeşte realitatea.

Leadership: Imaginea cu care îţi testezi memoria vieţii este vizibilă din exteriorul unei creaţii care îşi iubeşte atât de mult creatorul, încât îl absoarbe în interiorul ei?

Încă nu-mi pot da seama prea bine dacă vederea ageră, deschisă în faţa frumosului, atât de dornică să cuprindă orizontul, îmi este susţinută convenabil de raportul dintre receptarea unei duble feţe a imaginarului şi receptarea unei lucrări de artă într-un spațiu dat. Un singur lucru este cert: acolo sus, în limpezişul cerului, unde timpul curge după alte tipare, niciun norişor nu pare însângerat de metamorfozele realului în care bătrâneţea se apleacă spre vreun lucru al patimilor omeneşti, precum trestiile în bătaia vântului.

În notele sale despre un zugrav, pictorul Henri Matisse, aflat la pragul bătrâneţii, a precizat: *"Compoziția este arta aranjării într-o manieră decorativă a diverselor elemente, la comanda pictorului, pentru ca el să-și exprime sentimentele".*

Îi dau dreptate. Privind peisajul mării, aşa cum este dat de frumuseţea naturii, îmi dezvolt mai uşor arta spre măiestria unui stil care se îndepărtează oarecum de tendinţele universaliste ale abstracţiei moderniste. Chiar şi în ciuda limitărilor pe care le impune limbajul privirii, sau chiar sesizând starea fără de moarte a lucrurilor, bătrânul artist nu se va putea elibera de povara comparaţiei, ce presupune aducerea celor 4 componente ale tabloului (culoarea, tonul, linia, forma) la stadiul de înfăţişări geometrizate, purtătoare de simboluri accentuate. Asta chiar dacă în artă iluzia este o creaţie a unirii celor 4 componente fundamentale care, la rândul lor, pot avea ca şi corespondent neutru cele 4 semne zodiacale: pământul, apa, focul şi aerul.

Leadership: Eşti pregătit să faci saltul de la imaginea vizual-statică pe care o arăţi lumii, la acea etapă realistă din existenţa ta în care întâlneşti contrastul dintre aparenţă şi esenţă?

Tot făcând trimiteri la artă, dincolo de compararea unor influenţe artistice, îmi amintesc de o secvenţă dintr-o frumoasă carte a lui Eric-Emmanuel Schmitt. Bătrânul artist convinge un tânăr disperat, aflat în pragul sinuciderii, să-şi refacă existenţa cu o singură condiţie: să-l transforme într-o operă de artă. La urma urmei, nu are nimic de pierdut, în afară de libertate. Bătrânul s-a întors spre tânăr. I-a întins mâna luminându-se la faţă, iar ridurile i-au dispărut într-un zâmbet, pentru a forma din nou chipul unui tânăr cu trăsături delicate. Nu după mult timp, cu noua sa identitate de statuie vie, Adam a devenit mai celebru decât Gioconda.

Singura cale de a fi altcineva în artă, este să percepi marea ca pe-o fiinţă ce trăieşte din plin, deşi imaginea ei n-o cunoşti decât din vestigii neclare sau cel puţin neconcludente.

Numaidecât, atunci când privesc întinsul mării, învăluit de şoaptele ei suave şi sărate, mai ales când valurile şlefuiesc pietrele făcându-le netede şi mătăsoase la atingere, îmi dau seama că ultimul ciclu al vieţii omului nu se termină cu acea clipă de pace în plină furtună, ci cu o descoperire tristă: aş fi putut fi mai mult decât am fost.

Se simte emoţia aceasta dureroasă pe chipul bătrânului, nu doar privind marea ca pe o posibilitate de relaxare a minţii, ci asociind-o cu sfârșitul tinereții, privind-o ca pe o limită a declinului de responsabilitate, o graniță dincolo de care să nu vrei să treci, o răspântie dincolo de care poţi aştepta fie dezastrul, fie mântuirea.

Leadershipul se racordează la vârsta unor mari trasee simbolice: porneşti din locul în care te simţi tu însuţi, real şi prezent, şi termini luând locul unei imagini de iluzie accentuată de contrastul dintre spaţiul libertăţii absolute şi constrângerile unei memorii care îţi depăşeşte cu mult propria existență.

Marea, locul paşnic al nostalgiei, dar împovărat de amintiri, este un imbold al întoarcerii, al revenirii la tine însuţi măcar pentru o veșnicie provizorie. Ea îşi găseşte uşor corespondenţa cu personalităţi din lumea artei care au vrut să surprindă în creaţia lor spaţiul "tinereții fără bătrânețe". Ca să nu mai zic că întinsul mării din care se înalţă tristețea, surprinsă în pictură prin umbra îndepărtată a unei bărci rătăcite, sau ancorate în larg, deseori surprinde o vârstă dincolo de care viaţa e un pic diferită.

Vederea unui bătrân îşi caută dezvăluirea este o lupă emoţională pe care o foloseşti fără să-ţi dai seama de efectele unei supradoze de realitate, atunci când creezi în sinea ta imaginea celui dorit.

Dacă vrei să fii altcineva, mai întâi trebuie să întâlneşti bătrânul a cărui imagine poate fi percepută ca o metaforă a mării: trebuie să te simţi ca şi când ai fi o insulă pe care se află un castel în ruină. Ca să-i refaci splendoarea trebuie să-l desenezi mai frumos decât a fost vreodată, înfăţişându-l ca un vis, ca o iluzie optică, chiar dacă realitatea este că timpul lui s-a încheiat.

Trebuie să-ţi recunoşti fragilitatea în leadership, privind realitatea în faţă. Bătrâneţea este un castel de nisip care poate fi spulberat doar de o adiere de vânt. Sau, cum spunea Jimi Hendrix: *"Toate castelele construite din nisip se prăbușesc în mare, în cele din urmă."*

Source: https://neculaifantanaru.com/vederea-unui-batran-isi-cauta-dezvaluirea.html